

Голова Вченої ради,
ректор Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського,
доктор філософії, професор, заслужений
діяч мистецтв України,
Тимошенко Максим Олегович

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Національної музичної академії
України імені П.І. Чайковського
28 листопада 2019 р.
Протокол № 4
(наказ № 279-А від 28.11.2019 р.)

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ, ПРОТИДІЮ КОРУПЦІЇ,
СЕКСУАЛЬНИМ ДОМАГАННЯМ ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ У НАЦІОНАЛЬНІЙ
МУЗИЧНІЙ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ ІМЕНІ П.І. ЧАЙКОВСЬКОГО**

КИЇВ – 2019

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення ґрунтується на Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статуті Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського (далі – НМАУ) та визначає засади забезпечення академічної доброчесності в освітній діяльності НМАУ, вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, а також підстави та порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення зазначених вимог академічної доброчесності.

2. ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

2.1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Дискримінація - ситуація, за якої особа або група осіб за їх ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними (далі - певні ознаки), зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі, встановленій цим Законом, крім випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

2.3. Непряма дискримінація - ситуація, за якої внаслідок реалізації чи застосування формально нейтральних правових норм, критеріїв оцінки, правил, вимог чи практики для особи або групи осіб за їх певними ознаками виникають менш сприятливі умови або становище порівняно з іншими особами та/або групами осіб, крім випадків, коли їх реалізація чи застосування має правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

2.4. Підбурювання до дискримінації - вказівки, інструкції або заклики до дискримінації стосовно особи або групи осіб за їх певними ознаками;

2.5. Позитивні дії - спеціальні тимчасові заходи, що мають правомірну, об'єктивно обґрунтовану мету, спрямовану на усунення юридичної чи фактичної

нерівності у можливостях для особи або групи осіб реалізовувати на рівних підставах права і свободи, надані їм Конституцією і законами України;

2.6. Пособництво у дискримінації - будь-яка свідомо допомога у вчиненні дій або бездіяльності, спрямованих на виникнення дискримінації;

2.7. Пряма дискримінація - ситуація, за якої з особою або групою осіб за їх певними ознаками поводяться менш прихильно, ніж з іншою особою та/або групою осіб в аналогічній ситуації, крім випадків, коли таке поводження має правомірну, об'єктивно обгрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними;

2.8. Утиск - небажана для особи або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їх людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

2.9. Академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

2.10. Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

2.11. Фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

2.12. Фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

2.13. Списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; до списування прирівнюється використання під час поточного чи підсумкового контролю або атестації здобувачів освіти з будь-якою метою приладів, що можуть слугувати для збереження, відтворення, прийому або передачі інформації (окрім випадків, коли використання таких приладів дозволено умовами проходження контролю чи атестації);

2.14. Обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

2.15. Хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

3. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Академічна спільнота НМАУ визнає академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і наукового процесів.

3.2. Система забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти НМАУ і включає у себе:

- заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності, зокрема, вимогами до виконання письмових робіт;

- механізм виявлення порушень академічної доброчесності здобувачів вищої освіти НМАУ;

- порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

3.4. Звернення здобувачів освіти та працівників Академії щодо порушення норм зазначеного положення можливе через анонімну скриньку довіри, яка знаходиться у приміщенні закладу та електронну її версію, що розміщена на офіційному веб-сайті НМАУ.

3.5. Опрацювання фактів звернень здобувачів освіти та працівників Академії щодо порушення норм зазначеного положення здійснюється групою з забезпечення моніторингу якості вищої освіти у НМАУ, про що зазначається у протоколі перевірки.

3.6. За результатами опрацьованих фактів порушень вживаються відповідні заходи для їх усунення (які регулюються наступними пунктами Положення).

3.7. Вжиття заходів щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності є обов'язком кожного учасника освітнього процесу в НМАУ та включає у себе дотримання вимог академічної доброчесності у власній навчальній та/або науковій діяльності, а також недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу.

3.8. Всі повідомлення, передбачені цим Положенням, направляються до органів студентського самоврядування НМАУ.

4. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. НМАУ вживає заходів щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти, працівників та науково-педагогічного складу із поняттям та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, індивідуальних консультацій для здобувачів освіти та в інші способи, що не суперечать чинному законодавству.

4.2. Здобувачі освіти НМАУ беруть на себе зобов'язання щодо дотримання академічної доброчесності.

4.3. У разі вчинення будь-якого порушення, передбачається академічна відповідальність.

5. ПОРЯДОК ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;

- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;

- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

5.2. Науково-педагогічні та наукові працівники (далі - викладачі) зобов'язані забезпечувати дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти в освітньому процесі та науковій діяльності.

5.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти забезпечують викладачі під час освітнього процесу.

5.4. Питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності розглядається комісією в присутності здобувача освіти. Відсутність здобувача освіти, якого належним чином повідомили про час та місце розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності не перешкоджає вирішенню цього питання по суті. Рішення повідомляється здобувачеві освіти (якщо він присутній при розгляді) або направляється у порядку, передбаченому п. 1.7 цього Положення.

5.5. Комісія ухвалює рішення шляхом голосування більшістю голосів присутніх членів комісії. Рішення викладаються у формі протоколу засідання комісії, який підписує голова комісії та секретар.

6. ЗАХОДИ З ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

6.1. Боротьба з корупцією у вищій освіті - нагальна проблема сьогодення.

Головне завдання НМАУ - сформувати у здобувачів освіти такі риси, як чесність, порядність.

6.2. Основними причинами корупції у вищій освіті України, є:

- Низький рівень оплати праці при одночасному великому обсязі навантаження, недостатні можливості для самореалізації високоосвічених людей призводять до бажання поповнити свій бюджет шляхом академічної корупції.

- Певна частина здобувачів освіти не хоче докладати зусиль для набуття знань і шукає шляхи незаконного отримання позитивної оцінки за екзамен, курсову роботу, диплом тощо, провокуючи своїми діями викладачів. Таким чином виникає потреба в отриманні такої послуги, що одночасно створює умови для розквіту ринку таких послуг: виготовлення курсових робіт, дипломів, контрольних робіт. До таких послуг також можна віднести репетиторство, як приховане хабарництво, коли викладач надає додаткові платні консультації своїм здобувачам освіти, і відкрите хабарництво, коли залік чи іспит мають свою вартість.

6.3. Заходи, пов'язані з попередженням корупційних дій в НМАУ.

- Напрями виховного характеру можливу протиправну поведінку. З цією метою в Академії на засіданнях ректорату, вченої ради академії та факультетів систематично розглядалися питання з виконання вимог Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.02.2012р. № 152 «Щодо відповідальності за недотримання законодавства в сфері запобігання і протидії корупції». Постійно вживаються заходи із забезпечення розширення знань у сфері антикорупційного законодавства, формування громадської думки серед здобувачів освіти, співробітників щодо неприйнятності та осуду корупційних діянь.

- Істотна роль у попередженні корупційних правопорушень в Академії належить заходам організаційно-управлінського характеру. Суворе дотримання статутних вимог в організації життя, побуту і діяльності НМАУ є найважливішим організаційним заходів щодо попередження таких правопорушень серед співробітників і здобувачів

освіти Академії. Організованості, дисципліни і порядку не можна досягти жорсткими вимогами, вкрай важливим є створення необхідного середовища для подолання корупційних проблем. Це досягається організацією порядку всюди, як у гуртожитку, так і у навчальному закладі.

- Цілеспрямована індивідуальна виховна робота вимагає від деканатів, кураторів академічних груп, викладачів та інших осіб, які беруть участь у виховному процесі, знань проте, як впливати на ту або іншу людину в тій чи іншій ситуації. Важливими є знання різних методів дії (переконання, повчання, накази про покарання) і те, як сприймаються ці дії (упереджено, критично, негативно і т. ін.).

- В Академії послідовно вводиться в дію принцип невідворотності відповідальності за вчинене правопорушення, що є необхідним організаційно-дисциплінарним заходом попередження корупційної поведінки співробітників, викладачів, здобувачів освіти.

- Навички правомірної поведінки, звичка завжди і в усьому вчиняти відповідно до норм закону формуються у здобувачів освіти не тільки і не стільки під дією слів, переконань, скільки під впливом прикладу оточуючих їх людей, і в, першу чергу, викладачів, керівників структурних підрозділів. Тому будь-який вчинок викладача керівника, що відображає його відношення до права, розглядається ректоратом під кутом зору тієї виховної дії, яку він чинить щодо здобувачів освіти, колег.

- Профілактична робота з попередження корупційних правопорушень серед викладачів, співробітників та здобувачів освіти Академії не обмежується сказаним. Важливо, щоб попереджувальна робота була конкретною. А це означає, що її слід /будувати не на механічній реалізації розглянутих напрямів, а на повсякденному вивченні причин корупційних дій та інших правопорушень. Вони є мінливим. Адекватно їх змінам повинна мінятися і профілактична робота. Тільки при здійсненні конкретних, цілеспрямованих і комплексних заходів попередження починів можна розраховувати на певні успіхи.

6.4. Урегулювання конфлікту інтересів в НМАУ здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та за допомогою одного з нижченаведених заходів:

- усунення працівника від виконання завдання;

- встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання;

- обмеження у доступі працівника до певної інформації;
- перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника;
- переведення працівника на іншу посаду;
- звільнення працівника.

6.5. У разі виявлення фактів чи отримання інформації про факти підбурення працівників НМАУ до вчинення корупційного правопорушення або про вчинення працівниками НМАУ корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, уповноважений з антикорупційної діяльності вживає наступні заходи:

- доповідає про це ректору НМАУ з метою прийняття спільного рішення відповідно до чинного законодавства України;

- ініціює в установленому порядку проведення перевірки та службового розслідування для дослідження виявлених фактів з метою підтвердження чи спростування інформації про ймовірне порушення антикорупційного законодавства працівником НМАУ.

6.6. За результатами проведення перевірки або службового розслідування, відбувається:

- застосування дисциплінарного стягнення до працівників, які вчинили порушення, та вносить пропозиції щодо шляхів усунення наслідків корупційних дій, якщо такі мали місце;

- інформує у встановленому порядку спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про виявлені порушення для вжиття ними заходів, передбачених законодавством.

Для повідомлення про факти порушення, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень на інформаційних стендах та на офіційному веб-сайті НМАУ розміщено відповідну інформацію.

6.7. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до НМАУ, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян», шляхом особистого прийому громадян

керівництвом НМАУ Про результати розгляду скарг і звернень громадянина повідомляється письмово або усно, за його бажанням.

7. ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМИ ДОМАГАННЯМИ ТА ДИСКРИМІНАЦІЄЮ

7.1. Порядок вирішення конфліктних ситуацій

7.2. У разі виявлення (візуально або під час опитування) фактів насильства стосовно здобувачів вищої освіти НМАУ або отримання відповідних заяв чи повідомлень від повнолітнього здобувача, інших осіб уповноважена особа у справі запобігання та протидії насильству та дискримінації НМАУ:

- не пізніше однієї доби інформує уповноважений підрозділ органу Національної поліції про виявлення факту вчинення насильства або відповідне звернення за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти, фіксує факт виявлення (звернення) в журналі реєстрації фактів виявлення (звернення) про вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

- вживає першочергових заходів для надання медичної, психологічної або іншої допомоги постраждалій особі відповідно до вимог законодавства.

7.3. У процесі регулювання конфлікту в освітянському середовищі між викладачем та здобувачем вищої освіти або між здобувачами НМАУ використовуються такі основні технології регулювання:

- інформаційні (усунення з інформаційного поля неправдивої чи викривленої інформації);

- комунікативні (організація спілкування між суб'єктами конфліктної взаємодії і їх прихильниками);

- соціально-психологічні (робота з неформальними лідерами, зниження соціального напруження у середовищі здобувачів освіти, закріплення позитивного соціально-психологічного клімату в колективі);

- організаційні (використання методів педагогічного заохочення і покарання).

8. ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО ВСТАНОВЛЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИТЯГНЕННЯ ДО АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

8.1. Здобувач освіти, щодо якого ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності, має право протягом трьох днів з дня отримання повідомлення про прийняття такого рішення оскаржити його до Апеляційної комісії НМАУ з питань академічної доброчесності.

8.2. Порядок роботи апеляційної комісії регулюється «Положенням про апеляційну комісію в НМАУ імені П.І.Чайковського».

9. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. НМАУ забезпечує, безперешкодний доступ до цього Положення через його оприлюднення на офіційній веб-сторінці.

9.2. Положення набуває чинності з моменту затвердження його на Вченій раді Академії та введення в дію наказом ректора НМАУ.

Проректор
з навчальної роботи

В.О.Бондарчук